

A felekezeti megértés jegyében kezdődött meg a XIX. katolikus nagygyűlés

Az ország katolikusainak tizenkilencedik seregszemléje délután fél öt órakor kezdődött meg az Egyetem-templomban tartott veni sanctéval. A Föderáció Americana fehérsapkás bajtársainak sorfala között vonult be a templomba legelőkelőbb közönség, az ország minden katolikus nagysága. A kormányzó, József főherceg családjának összes nőtagjai, az egész püspöki kar, a nagygyűlés teljes vezetősége felvonultak. A pápai nunciust a központi papnevelde előljárósága fogadta. A fényes gyülekezet már előre jelezte, hogy a katolikusok ideai országos nagygyűlése fényben és arányban minden eddigit felül fog mulni. Viszont a délutáni gyűlésen elhangzott beszéd mind a béke s a felekezeti megértés szellemét éreztették. Ugy látszik, a XIX. katolikus nagygyűlés a magyar katolicizmus összetartásának ünnepélyes demonstrációja mellett, a felekezeti megértés és türelem ünnepe lesz.

A ma délután tartott ülések közül legkiemelkedőbb a katolikus diákok országos nagygyűlése, melyen a kultuszminiszter is megjelent és nagyobb beszédet mondott, erősen hangsúlyozva a trianoni igazságtalanság szörnyűségeit. A gyűlés elnöke Glattfelder Gyula, csanádi püspök volt. E gyűléssel egyidejűleg tartották a magyar görög katolikusok országos nagygyűlésüket a pesti Ujváros-háza nagytermében. Ennek a gyűlésnek különös fontosságot adott az, hogy a magyar görög katolikusokat erős szálak fűzik a Felvidéken annyit üldözött görögkatolikusokhoz. Sajnos, a rutének Ungvárról száműzött püspöke, Papp Antal, aki azóta érseki stuliumot kapott, a gyűlésen betegeskedése miatt nem jelenhetett meg, helyette Miklóssy, hajdudorogi püspök elnökölt.

A katolikus diákok nagygyűlése

Még a nagygyűlés megnyitása előtt, délelőtt 11 órakor a nagygyűlés tagjai részére a Rádus-mozgóban bemutatott a „Missziós utak” című nagyszabású filmet, amely 9 részben ismerteti a misszionárius papok működését. A bevezetőbeszédet Krywald Ottó prépost, érseki főbiztos tartotta. Szombaton délután félhat órakor tartotta az Országos Magyar Katolikus Főiskolai diákszövetség a régi képviselőház üléstermében diáknagygyűlését. A zsufolásig megtelt teremben ott voltak többek között: Szmeccsányi Lajos egri érsek, Radnay Farkas címzetes érsek, Mikes János gróf szombathelyi püspök, Virág Ferenc pécsi püspök, Bárdos Remig panonhalmi főapát, Breyer István prelátus, helyettes államtitkár, Krywald Ottó prépost, érseki főbiztos, Kiss János prelátus, egyetemi tanár, Karafáth Jenő a nemzetgyűlés ház-nagya, Dréhr Imre államtitkár, Finczy Ernő, Szily Kálmán rektor, Kossalka János a Mérnöki Kamara elnöke, országgyűlési képviselő, Baranyay Jusztián, Pataky Arnold, Tóth Mihály egyetemi tanár, vitéz Subik Károly c. kanonok, Kriston Endre és Horváth György segédpüspökök, Lepold Antal pápai prelátus, kanonok, Ivánovics Emil egri kanonok, Bitter Illés főigazgató, Zsembery István, Marcell Mihály és Tiefenthaler József a Szent Imre-kollégiumok igazgatói és még sokan a katolikus társadalom előkelőségei közül. Félhat után néhány perccel a pesti Szent Imre-kollégium énekkara Koudela Géza dr. karnagy vezetésével elő-

adta a Veni Sancte-t. Azután Glattfelder Gyula csanádi püspök, a katolikus diákszövetség tiszteletbeli elnöke mondott megnyitóbeszédet.

A nagy tapssal fogadott megnyitó után Klebelsberg Kuno gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter lépett az emelvényre. A közönség felállva tapsolt. A kultuszminiszter azzal kezdte beszédét, hogy bármily napokat élünk, nem szabad kétségbeesnünk. Pedig valóban sötét volt a horizont. Az országot megcsonkították, az elszakított részokről ide-özlött, a megmaradt egyharmadrésznél területe, a magyar intelligencia, a lövészárkokból visszajöttök öt évfolyam diákjai, természetes, hogy ez a nagyszámú intelligencia bizonyos tultermelést idézett elő. Hiszen nálunk az utolsó évtizedekben mindenki diplomás pályán akart elhelyezkedni. És végül az állam szomorú gazdasági helyzetében el kellett bocsátani sok ezer közalkalmazottat. De nem tehetünk mást, szembeszállunk a balsorral, merészen akceptáltuk a szomorú helyzetet. Bizunk kell abban, hogy a népek igazságszóló Istene hatalmas kezével, amely mélyen megalázott, meg is segít bennünket. Nem szabad azonosítani a művelődést egy impraktikus idealizmussal. Az életnek kell dolgozni már a középiskolákban is. Szükség van arra, hogy egy általános művelődést terjesszünk el az országban. Minden országot három-négyezer ember műveltsége vezet. nekünk is ki kell termelni és mi ki is tudjuk termelni azt a három-négyezer embert. Nem lehet kultúra és gazdasági élet között ellentét, csak akkor, ha a gazdasági élet nem egészen tisztességes.

Azután a miniszter azt fejtette ki, hogy béke idejében is nehéz volt általános műveltséget nyújtó oklevéllel elhelyezkedni. Specializálódni kell tehát, mert a speciális képzettséggel mindig és mindenütt lehet boldogulni. Statisztikai adatokat említ annak igazolására, hogy például Bajorországban több a diplomás ember, több az egyetemi hallgató, mint nálunk. A műgyetem rektora székfoglaló beszédében mutatott arra rá, hogy nem lehet mérnöki tultermelésről beszélni. Épp így van ez a többi pályán is. Nálunk az is nagy baj, hogy a diplomás emberek nagyobbik része Budapesten akar elhelyezkedni. Pedig a magyar intelligenciára fontos hivatás vár a vidéken is. Az ifjúságnak teljesítenie kell kötelességét az állammal szemben és az állam is teljesíteni fogja kötelességét az ifjúsággal szemben. Diákjóléti intézményekre igen sokat áldozott a kormány, kollégiumokat, menzákat segít, ösztöndíjakat ad. Nincs ok a csüggedésre!

A kultuszminiszter perccel tartó lelkes tapssal fogadott beszéde után a Pesti Szent Imre Collegium énekkara egy énekszöveget adott elő, majd Petrányi György szövetségi elnök számolt be a szövetség múlt évi munkásságáról. Majd Lotz Antal dr. hódolt Prohászka Ottokár és a magyar ifjúság címen tartott előadásával a nagy püspök emlékének. Ifju Fejős János, a Sabaria szeniora volt az utolsó szónok. A magyar diákeszgeről beszélt. Végül az elnök Glattfelder Gyula püspök emlékezett meg kegyeletes szavakkal Csernoch János biboros hercegprimásról. A megemlékezést állva hallgatta végig a nagygyűlés közönsége.

Három gyűlés

A missziós egyesület egyházmegyei igazgatói délután 3 órakor Glattfelder Gyula dr., csanádi püspök elnökletével ülést tartottak a központi szeminárium disztermében. Előadó Hamvas Endre volt, aki a poznáni (Lengyelország) nemzetközi missziós kongresszusról számolt be. Krywald Ottó pré-

Rózsabunda elegáns
váci-utca 5

post, több gyakorlati tanácsot, illetve kérelmet terjesztett a gyűlés elé, mely ezzel véget is ért.

Szent Ferenc III. rendjének tagjai este 6 órakor a Középponti Katolikus Kör fehértértermében tartották meg diszgyűlésüket. P. Unghváry Antalnak, a Kapisztrán Szent Jánosról nevezett magyarországi rendtartomány főnökének elnökletével, aki rövid beszéddel nyitotta meg a tanácskozásokat. P. Simicza Sebestyén a III. rend működési tereiről tartott előadást, míg P. Zadravec István püspök „A III. rend és a férfivilág” címmel mondott nagyhatású ünnepi beszédet. Petainek József főmérnök „A III. rend és a papság” címmel megtartott előadása után P. Unghváry Antal tartományfőnök zárószavával és a budai ferences énekkar énekszámával véget ért a diszgyűlés.

Este 6 órakor a Domonkosok Thököly-uti templomában közös szentolvasó-ájtatosság és ünnepélyes litánia volt, mely után az egyházközség kulturális nagyertermében a Rózsafűz-Társulatok tartották meg diszgyűlésüket P. Marton Bernát országos igazgató elnökletével. P. Juhász László, Paupera Ferenc és Király Kálmán segédlelkész előadásai után az országos elnök szépen felépített beszéddel zárta be a diszgyűlést.

Akik legtöbbet veszítettek Trianonnal

A katolikus diákok nagygyűléseivel egyidejűleg, este félhat órakor, a Vármegeház nagytermében, tartotta együttes diszgyűlését a Magyar Görögkatolikus Országos Szövetsége és a Magyar Görögkatolikus Nők Országos Szövetsége. A termet zsufolásig megtöltő közönség sorában ott voltak többek között: Matuska Mihály egri kanonok, Kmetty Károly dr. egyetemi tanár, Melles Emil apátplébános, Illés Andor dr. királyi főügyész, Melles Géza kanonok, Schirilla Kolozs címzetes kanonok és még számosan. Illés József dr. egyetemi tanár, a Szövetség világi elnöke, megnyitójában idézte Prohászka püspök szavait, ezután ismertette a Szövetség eddigi működését.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Máday Lajosné, a görögkatolikus Nők Országos Szövetségének elnöknője ismertette a görögkatolikus női társadalom bekapcsolódását az egyetemes katolikus mozgalmakba Bacszinsky Vladimir üzletvezető azt fejtette ki, hogy valamennyi felekezet között a görögkatolikusok veszítették a legtöbbet a trianoni békediktátummal. Az elvesztett intézmények pótlására nem történt gondoskodás, ami súlyosan érinti a görögkatolikus társadalom jövőjét, majd Szémán István pápai prelátus annak szükségességét hangsúlyozta, hogy a görögkatolikusok tevékenységük megkülönböztetésük. A csonka ország 175 ezer főnyi görögkatolikus lakosságának még egyetlen hetilapja sincs. Indítványozta, hogy a Szövetség vezetősége a lap alapítása ügyében tegye meg a szükséges lépéseket. Ezután Krajnyák Gábor szentszéki tanácsos, a Vasváry Pál kör elnöke szólott a görögkatolikus ifjúság neveléséről. Fedák Miklós szentszéki tanácsos köszönetét tolmácsolta az Országos Katolikus Szövetségnek, hogy külön helyet biztosított a görögkatolikusoknak a mostani katolikus nagygyűlésen. Ezután Miklóssy István hajdudorogi püspök mondott nagyhatású beszédet. A múlt évi költségvetési évben ígéretet kapott a kormánytól, hogy a görögkatolikus szeminárium fel fog épülni, de, sajnos, ez csak ígéret maradt. Szükséges a hívek megmozdítása, mert így belátja a felelős kormányzat, hogy ezt a nagyfontosságú kérdést nem lehet elodázni. A kormány kötelezettségét vállal a hajdudorogi püspökséggel szemben, amit teljesítenie kell. A diszgyűlés Papp János eszperesplébános záróbeszédével ért véget. A szónok azt a reményét fejezte ki, hogy a katolikus testvérek együttműködésének a jövőben is folytatása lesz.

Nem a többi felekezet terrorjától kell félnünk...

Este fél 8 órakor tartotta a fővárosi Vigadó nagytermében a Kath. Népszövetség ezévi diszgyűlését. A diszgyűlést Károlyi József gróf nyitotta meg. Nyitóbeszédében rámutatott arra, hogy nagy halottainknak, Prohászka Ottokárnak és Csernoch János biboros hercegprimásnak úgy állítunk legméltóbb emléket, ha arra törekszünk, hogy az ő szellemükben működjünk. Károlyi József gróf kegyeletes szavait a diszgyűlés közönsége felállva hallgatja végig. — Tehát elsősorban — folytatja Károlyi József gróf — a szociális problémákat kell megoldani a keresztény tanítások alapján, önzetlenségre akarjuk nevelni a vezetőket, fejelemre és ös. tartásra a nagyközönséget. Mert a szociális problémák megoldatlansága a destruktív ciónak ad talajt. Nem a többi felekezet ter-

rorjától kell félni, hanem azoktól, akik ellen-szói minden felekezeten, akik csak a destruktív hívei. Moltkének mondását követjük: „Külön menedélni, de együtt rajtaütni az ellenségnek.” Ennek a felekezeti békének volt legnagyobb apostola Csernoch János hercegprimás. Felekezeti béke a százszázalékos katolicizmus mellett.

A nagy tapssal fogadott és helyesléssel sűrűn megszakított elnöki megnyitó után Miklós Ferenc fővárosi törvényhatósági bizottsági tag állott fel szólásra s azt fejtette, hogy a katolicizmus nem kapja meg az országban azt a pozíciót, ami arányszámánál fogva megilletné. A politikában is hasonló a helyzet. Itt Budapesten, ahol még egyszer annyian vagyunk, mint a többiek együttvéve, elhangzhatott tegnap 49 bizottsági tag nevében az, hogy nem szabad semmit sem adni katolikus iskolákra, kolostorokra, templomokra sem. És mégis sokszor halljuk azt, hogy szükségtelen a szervezkedés.

Grieger Miklós a munkás égbekialtó helyzetéről

Grieger Miklós országgyűlési képviselő a következő szónok, a német Volksvereinek működését ismertette. Rámutatott arra, hogy ezek az egyesületek ma már egyenrangú és felelősen ellenfelei a szociáldemokráciának. A háború után lehetetlen lett volna Németországban az alkotmányos élet feltámadása, ha a katolikusoknak ez a beszerzett nagy tábor nem lett volna. A német Volksvereinekhez hasonló szerepet tölt be nálunk a Katolikus Népszövetség, amely a magyar nép legszélesebb rétegeire támaszkodik. Ne csodálkozzék senki — mondotta Grieger —, hogy mi a népre akarunk támaszkodni. Évtizedekkel ezelőtt azt mondták, hogy a XX. század a gyermek százada lesz, ma már nyilvánvaló, hogy ez a század a nép, a demokrácia százada. Ezt a fejlődést megakasztani nem lehet, mert így igazítja a Gondviselés keze és ezt kívánja a méltányosság és igazság. A veszély idején a nép a legtöbbet áldozott az ő vértől a haza oltárán és az államot eltartó munka országrészt is ő viseli. Am minél több joggal és szabadsággal ruházzuk fel a népet, annál több okosságra, önfegyelmelzésre, hitre és hazaszeretetre van szükség, mert csak így remélhető a tömegek millióiban a kulturális, a politikai megújulás és a magyar feltámadás. Erre a magaslatra akarja emelni a népet a Katolikus Népszövetség, amely azonban gazdasági érdekek védelmére is serkenti és képviseli tagjait. Mesebeszéd, hogy mi az emberek csak a tulvilág gondolatával bízzunk. A katolikus vallás egyenesen megköveteli, hogy mindenki a maga anyagi boldogulásán dolgozzék.

Ma a szociális probléma nemcsak tudósk és emberbarátok problémája, hanem milliókat érdekel és lábán tartja az egész világot. Eppen ezért meg kell ismerni a munkás helyzetét a modern társadalomban. Ez pedig égbekialtó. A munkás existenciáját bér-szerződés szabályozza, de ritkán van abban a helyzetben a munkás, hogy nemcsak jogilag, hanem tényleg is egyenrangú félként szerepeljen. A társadalmat valamiképpen átjárta a liberalizmus és kapitalizmus szel-leme. Szociális nevelésben kell részesíteni a munkást. Nekünk azonban a kapitalizmus tulkapásaira is rá kell mutatnunk, mert míg a szocializmus fenekén mégis látunk valami keresztény gondolatot, addig a modern kapitalizmus csak egy principiumot ismer, a pogány egoizmust. Zajos taps.

Petrovics Gyula orsz. képviselő beszélt ezután a főváros és a katolicizmus viszonyáról. Rámutatott arra, hogy míg a főváros egyesítésekor 72% volt a katolikusok arányszáma, ma már csak 60%. Abszolút számokban azonban számuk folyton növekszik. Hogy a katolicizmus még sem tudta ráütni bélyegét a fővárosra, ennek oka a szervezatlenség.

Huszár Károly volt a diszgyűlés utolsó szónoka. Kifejtette, hogy miért van szükség a politikában a Katolikus Népszövetségre. Az egyházipolitikai harcoknak és a felekezeti különültség törvénybeiktatásának a következménye, hogy a katolicizmusra való-sággal rászabadították a közéletet. A diszgyűlés kevéssel 10 óra előtt ért véget.

Serlegavató az Americana családi-estjén

A Foederatio Americana a katolikus nagygyűléssel kapcsolatban intercorporatív családi estét rendezett, amelyen a corporatív Hunniának serlegét avatták fel. A szertartást Bitter Illés tankerületi kir. főigazgató vezette, a pohárkeresztelő beszédet pedig Mihályfi Ákos dr. egyetemi tanár mondotta.

Formában lenni

Ez az egyetlen vágya nemcsak az atlétának és sportembernek, hanem a hivatalnoknak, orvosnak, ügyvédnek, mérnöknek, újságírónak, színésznek stb. Minden szellemi munkás jóléte, boldogsága attól függ, mennyire tudja képességeit kifejteni és érvényre juttatni.

A mindennapi élet talán évtizedek óta nem rótt oly súlyos feladatokat a szellemi munkásokra, mint napjainkban. Epp most van tehát arra szükségünk, hogy szellemi és testi erőinket gyarapítsuk, munkaképességünket, életkedvünket fokozzuk.

Ezt a célt leginkább azzal érjük el, ha a rendszeres táplálkozáson felül a reggeli és uzsonna tejhez, vagy kávéhoz 2-3 kávéskanál OVOMALTINE-t teszünk.

Az OVOMALTINE mint koncentrált erősítő tápszer, amelyben nagy tápértékű felül fontos életanyagok, vitaminok is vannak felhalmozva, az emésztés megterhelése nélkül juttat a szervezetnek új energiaforrást.

Egy doboz ára 1 pengő 50 fillér.

Mintát és ismertetőt ingyen küld a dr. Wander gyógyszer- és tápszergyár Rt., Budapest, 100. postafiók. X., Keresztury-ut 30/a.

